

Voordat je gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Elburg loopt samen met een stukje van het Zuiderzeepad (LAW 8, Enkhuizen-Stavoren via Amsterdam, 490 km). De wandeling begint bij station Nunspeet en eindigt in Elburg bij bushalte Centrum. Het is een afwisselende route door Veluwse bossen, polders, over landgoederen en langs het water van de voormalige Zuiderzee. Het sfeervolle Elburg vormt een waardige afsluiting. Honden zijn aangelijknd toegestaan

Tip

Voor je aan de wandeling begint, kun je in Nunspeet, op ruim 600 m van het station, het Noord-Veluws Museum bezoeken. Het geeft een beeld van Nunspeet als schildersdorp. Tussen 1880-1950 streken veel kunstenaars op de Noord-Veluwe neer in navolging van de beroemde kunstenaarskolonie Barbizon bij Parijs. Zie www.noord-veluws-museum.nl.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vind je terug op het kaartje.

Markering van de route

Je volgt gedurende vrijwel de hele route de wit-rode tekens van het Zuiderzeepad. In de onderstaande beschrijving van de wandeltocht wordt de markering als volgt weergegeven:

Dit deel van de route is niet officieel gemarkeerd.

 Route maakt deel uit van het Zuiderzeepad.

Horeca onderweg

In het centrum van Nunspeet en Elburg bevinden zich meerdere horecagelegenheden, verder zijn op de route nog de volgende horecagelegenheden te vinden:

Aan het begin van de route op het Veluwetransferium bevindt zich Brasserie Het Stationshuisje, open van wo t/m zo vanaf 10 uur. www.hetstationshuisje.nl.

(na 9,3 km) Café Petit Restaurant Wolf, open di t/m za vanaf 11.30, vr vanaf 16.30, zo gesloten.

(na 9,4 km) Café Petit Restaurant Halfweg, Open di t/m za vanaf 11.30 (pinbetaling niet mogelijk; automaat 100 m verder).

Heen- en terugreis

Station Nunspeet ligt op de lijn Amersfoort-Zwolle. In beide richtingen rijden er dagelijks 2 treinen per uur. Actuele vertrektijden staan op ns.nl. De route eindigt bij halte Centrum in Elburg. Hier kun je buslijn 305 nemen naar station Nunspeet of station Zwolle, 2x per uur op alle dagen. Actuele vertrektijden staan op 9292.nl.

Inkortingsmogelijkheid.

Na ruim 9 km kun je de route afbreken in Doornspijk.

Vanaf halte Doornspijk Centrum rijdt buslijn 305 2x per uur naar Zwolle en Nunspeet. Kijk voor actuele vertrektijden op 9292.nl.

Stichting Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeltocht

Je verlaat het perron over het spoor en gaat daarna linksaf. (*Vlakbij bevindt zich het Noord-Veluws Museum, Winkelweg 17a, zie 'Tip'.*) Het trottoir met de bocht mee naar links volgen en direct daarna de spoorbaan oversteken. Ga bij handwijzer Y-12898/1 linksaf. Je ziet aan je rechterhand de uitkijktoren, Blijf evenwijdig aan het spoor lopen.

1. Veluwetransferium

Op het Veluwetransferium bevindt zich een 30 meter hoge uitkijktoren, brasserie het Stationshuisje en Bezoekerscentrum Nunspeet-Veluwe. Vanaf de toren heb je zicht op het Centraal Veluws Natuurmassief, de dorpskern van Nunspeet en in de verte zelfs het Veluwemeer. In het bezoekerscentrum is een natuur-expositie over de Veluwe, een filmzaal waar diverse natuurfilms worden vertoond en een souvenirshop. Zie www.bezoekerscentrumnunspeet.nl.

 Na 100 m links aanhouden. Je volgt nu het wit-rood gemarkeerde Zuiderzeepad. Hou Villa Vennendal en Landgoed Zonneheuvel aan je rechterhand. Na paddenstoel P-24180 links aanhouden, Gerard Vethlaan. Voorbij camping De Vossenbergh de verharde weg vervolgen. Deze gaat over in een fietspad langs het golfterrein.

2. Veluwe

Grote delen van de Veluwe bestaan uit stuwwallen uit de Saale-ijstijd. De Veluwe is nog maar relatief kort een bosrijk gebied. Tot ver in de 19de eeuw was het er woest en leeg. Totdat in 1880 werd begonnen met de aanplant van bos. Dat moest een eind maken aan de zandverstuivingen, die wegen en woningen bedreigden. De Duintjes, waar je langsloopt, zijn restanten van een gordel stuifzanden langs de Veluwezoom. Rond 1900 zijn ze bebost.

 Na het bord 'Zandenplas', waar het fietspad naar rechts buigt, ga je rechtdoor het bospad in. Op splitsing links aanhouden een heuveltje over en onderaan weer links aanhouden. Daarna opnieuw op splitsing links

aanhouden en heuvel over. Op het ruiterspad linksaf. Je steekt de spoorwegovergang over en gaat direct rechtsaf het zandpad in dat langs het spoor loopt. Circa 50 m vóór het viaduct (A28) linksaf. Zandpad kruisen en bij volgende kruising rechtsaf. Na ruim 700 m kruis je een asfaltweg (Klaterweg) en vervolgt de zandweg. Neem het derde pad linksaf. Na 150 m komt het pad uit op een breder pad; dit naar links volgen. Na 50 m op de kruising rechtdoor, het kronkelende pad door het bos volgen.

 Aan het eind van het bos rechtdoor, Kuijlmansweg. Aan het eind van de Kuijlmansweg rechtsaf, een asfaltweg. Op kruising linksaf, Schootbrugweg. Aan het eind van de weg linksaf, Bovenweg. Na 30 m rechtsaf, Oude Courageweg. Circa 300 m voorbij de tweede haakse bocht ga je vóór de sloot rechtsaf een smal paadje in. Na 50 m linksaf de greppel oversteken en rechtsaf langs de bosrand. Na 100 m scherpe bocht naar links volgen, smal pad in bosstrook (je bent nu in Park Kranenburg). Op splitsing links aanhouden. Aan het eind bij een bank (aan linkerhand), rechtsaf, de veldweg door het park volgen. Bij volgende bankje het pad vervolgen en 250 m verder na weer een bankje schuin rechts, pad door het bos volgen. Let op: geen verboden wegen inslaan.

3. Klarenbeek

Grootgrondbezitters hadden diverse landgoederen op de overgang van Veluwe naar Zuiderzee. Ze hielden ze in stand uit de opbrengsten van de landbouw. Veel van de huidige landhuizen zijn in de eerste helft van de 19de eeuw gebouwd toen de Zuiderzeestraatweg werd aangelegd. Het witgepleisterde, neoclassicistische huis Klarenbeek dateert uit 1842. Het bijbehorende landgoed ligt in een kwelzone van de Veluwe. Er zijn veel greppels en sloten gegraven om het drassige terrein begaanbaar te maken. Op Klarenbeek is een Arabische volbloedfokkerij gevestigd.

 Aan het eind van het pad ga je door een metalen hek en komt voor de kerk in Doornspijk op de Zuiderzeestraatweg West uit (300 m naar links is het *Petit Restaurant Wolf*).

4. Doornspijk

Het verderop gelegen oude dorp Doornspijk werd in 1825 door de Zuiderzee verzwolgen. In 1831 werd een nieuwe kerk landinwaarts ingewijd, gebouwd in de zogenaamde 'waterstaatsstijl' (neoclassicistisch). Om deze kerk is het huidige Doornspijk gegroeid.

 Je gaat rechtsaf. Na 100 m rechts aanhouden, Oude Hogeweg. Aan het eind van deze weg de Zuiderzeestraatweg West oversteken, even rechts en vrijwel direct linksaf, Kerkdijk. Waar de verharde weg eindigt, ga je naar rechts de grasdijk op. Blijf de dijk volgen.

5. Kerkdijk en Goorkolk

De Goorkolk is een meertje overgebleven na een van de vele dijkdoorbraken in 1881. Het snelstromende water maakte het dijkgat niet alleen groter, maar schuurde ook de ondergrond uit. Er vormde zich soms een kolkgat van 12 tot 15 meter diep. Bij het herstel van de dijk was het vaak praktischer de dijk om het diepe gat heen te leggen, zo ook hier. De Kerkdijk en het gebied ten westen ervan vormen een klein weidereservaat. De pachters moeten

rekening houden met beperkingen voor wat betreft maaien, mesten en beweiden.

 Aan het eind van de grasdijk, de dijkweg tussen de boerderijen volgen.

6. Restanten weggespoelde kerkje

Gereconstrueerde fundamenten herinneren aan de St. Ludgeruskerk die tot 1825 het middelpunt van het toenmalige Doornspijk vormde. Al vóór 900 stond hier een houten kerkje. Het was daarmee één van de oudste kerken van noordelijk Nederland. Rond 1100 werd op dezelfde plaats een tufstenen kerk gebouwd. De fundamenten laten zien hoe de kerk daarna nog meerdere malen herbouwd en uitgebreid is. Door landjepik van de zee kwam de kerk tegen 1400 aan de kust te liggen en gleet in 1825 tijdens springvloed van het randje af.

 Verharde weg oversteken en direct via een klaphek rechtsaf de grasdijk op. Een dijkoprit kruisen en de grasdijk blijven volgen.

7. Voormalige Zuiderzee

De zee gaf veel rijkdom, maar boezemde ook angst in. Als boven het stormgebulder het hoogwaterkanon of de kerkklok gehoord werd, wist men dat het misging. Dan maar op zolder hopen dat het huis het niet zou begeven. Bij de Allerheiligenvloed in 1170 werd het hele veengebied tussen Elburg en Schokland weggeslagen. Ruïnes van kastelen staken o.a. bij Elburg nog lang boven water uit. Vele schepen vergingen en dorpen verdronken. De stormvloed van 1916 leidde tot de Zuiderzeewerken, waaronder afsluiting van de Zuiderzee. Dijken werden verzaaid en de Afsluitdijk in 1932 voltooid.

8. Het Goor

Je kruist de Goorbeek. Tussen Nijkerk en Elburg zijn veel beekjes. Ze worden gevoed door kwelwater onder het Veluwemassief. Tussen Doornspijk en Elburg ligt een weidegebied met de veldnaam Het Goor. Goor betekent: modderig, laaggelegen land. Het Goor is een gemeenschappelijk weide- en hooigebied. Er stond een houten woning op palen, vanwaar de goorherder toezicht hield op het vee. Later genoten Elburgers er van het uitzicht en meegebrachte thee en bier. Met Pinksteren probeerden melkmeisjes en -jongens als eerste bij de goorhut te zijn. Degene die als laatste arriveerde, kreeg de naam 'luilak' en trakteerde op Pinksterbier. In 1825 spoelde de hut weg.

 Aan het eind van de dijk rechtsaf, en direct linksaf de verkeersweg oversteken (Y-70916), Bagijnendijkje. Aan het eind van dit dijkje linksaf, de Goorpoortbrug over. Voorbij de leeuwen linksaf, een voetpad bovenop de vestingwal volgen.

9. Elburg

in de 13de eeuw was Elburg een handels- en vissersstadje aan de Zuiderzee dat een eigen handelspost in Zweden had. Elburg werd opgenomen in het Hanzeverbond. Na een orkaan en watervloed was de ligging van Elburg onhoudbaar. In 4 jaar tijd werd het complete stadje in vanaf 1392 landinwaarts verplaatst. Er ontstond een voor die tijd uniek, planmatig

vestingstadje. De kerk werd als laatste verplaatst en staat niet centraal. Markant is de stompe spits: te danken aan een brand (1693) en nooit herbouwd. De glorie tijd als Hanzestad kwam ten einde doordat de Zuiderzee verzandde, terwijl de Hollandse steden juist in opkomst waren. Daardoor veranderde Elburg vanaf de 16de eeuw in een stadje van boeren en vissers. Neem ook eens een kijkje bij de haven met de visafslag, visrokerijen, scheepswerf en touwslagerij (naast de stadswal).

 Op de kruising met Havenstraat rechtsaf door de Vischpoort en de Vischpoortstraat volgen. Deze gaat na de Beekstraat over in Jufferenstraat. Aan het eind vind je museum, kloostertuin en VVV. Loop rechtdoor de vesting uit (en negeer de markering van het Zuiderzeepad die hier naar links gaat). Meteen voorbij de gracht ga je rechtsaf naar bushalte Centrum.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/891/Elburg/review

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Laatste revisie: 14-12-2025